

ÜÇLÜ BİRLEŞME NOKTASINA TÜRKİYE'DEN BİR ÖNEK; KARLIOVA YÖRESİ AN EXAMPLE OF A TRIPLE JUNCTION OF FAULTS IN TURKEY: THE KARLIOVA AREA

Fuat Şaroğlu*, Yücel Yılmaz**

Ö Z :

Kuzey Anadolu Fayı (KAF) ile Doğu Anadolu Fayı (DAF) Türkiye'nin etkin iki fayını oluşturmaktadır. KAF sağ yönlü, DAF ise sol yönlü doğrultu atanadır. Her iki fay Karlıova doğusunda kesişmektedir. Kesişme alanı Karlıova-Varto-Solhan arasında yer alır. Bu alanda yer alan metamorfitle Paleozoyik-Alt Mesozoyik, Kazan ve Kelereş Formasyonları Oligosen, Adilcevaz Kireçtaşları Alt Miyosen yaşlıdır. Neotektonik döneme ait olan Solhan Volkanitleri, Karlıova Volkanitleri, Zırnak Formasyonu ve Bingöl Volkanitleri Üst Miyosen-Pliyosen, Anzar ve Boran Formasyonları ise Kuvaterner yaşlıdır.

Karlıova-Varto-Solhan arasındaki alanda KAFK65B ve DAF ise K5OD doğrultuhıdır. Elde edilen verilere göre her İM fayın kesişme yaşları olasılıkla Üst Pliyosen'dir. Bu alanda DAF, KAF'nın kuzeyinde işlenmemektedir, KAF ise sona ermektedir. Neotektonik dönemde, sözkonusu alanda, değişik boyutlarda çok sayıda doğrultu atımlı faylar gelişmişti!-. DAF ile KAF arasında yer alan dar açınım içindeki faylar açılma, dar açınım dışındakiler ise bindirme bileşenidir. Sağ ve sol yönlü olan bu doğrultu atımlı 1 faylar KAF ve DAF tarafından kesilmekte ve birbirini tiimleyen (conjugate) bir sistem oluşturmaktadır.

KAF ile DAF'nın birleşmesinden sonra iki fay arasında kalan Anadolu levhası batıya doğru kaçmakta bunun sonucunda Karlıova Havzası açılmaktadır.

ABSTRACT:

The North Anatolian Fault (NAF) and the East Anatolian Fault (EAF) are the significant active faults of Turkey. The NAF which is a right lateral strike slip fault and the EAF which is a left lateral strike slip fault intersect to the east of Karlıova. This intersection which is commonly called the triple junction is situated in an area between Karlıova, Varto and Solhan.

The NAF has a N65W and the EAF has a N50E strike in the triple junction area where the EAF is not observed to north of NAF however, the NAF is followed towards east approximately 30 kilometres. The age of intersection is assumed to be Upper Pliocene. There are also several strike slip faults developed in the junction area in the neotectonic period. The faults which are seen in the acute angle area between the NAF and the EAF have extensional components while the others have thrust components. The NAF, the EAF and these faults have developed a conjugate system.

At present as the Anatolian plate between the NAF and the EAF is moving westwards after the intersection the Karlıova basin is extending.

* M.T. A. Genel Müdürlüğü, Jeoloji Etüdüleri Dairesi, ANKARA

** İ.Ü. Mühendislik Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, İSTANBUL